

Azərbaycanın sülh çağırışını dünya ölkələri dəstəkləyir

Azərbaycan bu gün dünyada ciddi narahatlıq doğuran hadisələr, kəskin, ziddiyyətli dəyişikliklər fonunda global öhdəliklərə, sülhə, əmin-amanlığa, humanizm dəyərlərinə sadıqlığını nümayiş etdirir, sülh və təhlükəsizliyin gerçəkləşdirilməsi istiqamətində çevik, konstruktiv siyasət yürüdü. Bütün bu səylər isə dünyada yüksək dəyərləndirilir, beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən dəstəklənir.

Prezident İlham Əliyevin dünyanın 23 ölkəsindən gələn 40-a qədər beynəlxalq ekspertin, beyn mərkəzləri nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilmiş "Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq" adlı konfransda da bu barədə fikirlərini diqqətə çatdırıb, Azərbaycanın regional və global baxışı ilə bağlı ətraflı bəhs edib. Dövlətimizin başçısı həmin toplantıda Ermənistanın Azərbaycana qarşı uzun illər ərzində həyata keçirdiyi təcavüzkar siyasətini faktlarla göstərib, erməni faşizminin törətdiyi dəhşətli nəticələri vurğulayıb. Ölkə rəhbəri bütün bunlarla bərabər, Azərbaycan tərəfinin Vətən müharibəsində qazandığı ədalətli qələbədən sonrakı mərhələdə qalib ölkə kimi regionda sülhü və əməkdaşlığı təşviq etməsi barədə konkret mövqeyini də xatırladı.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın ötən müddətdə beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən qəbul olunan sülh gündəliyi, bu istiqamətdə təşəbbüsləri hazırda Cənubi Qafqazda regional inkişaf üçün yeni imkanlar yaradıb. Ermənistan isə ölkəmizin sülh müqaviləsinin imzalanması üçün təklif etdiyi 5 prinsipə razılıq və belə bir hal bu respublikanın Azərbaycanın sülh və əməkdaşlıq çağırışlarına müsbət cavab verməsini şərtləndirib. İşğalçı ölkə Azərbaycanın sülh çağırışına müsbət yanaşmadan başqa yolu qalmadığını, belə təqdirdə həm Cənubi Qafqazda sabitliyin uzunmüddətli və dayanıqlı olacağını, həm də xalqın düşüdüğü sosial-iqtisadi böhrandan xilas ediləcəyini yaxşı anlayıb.

Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov mayın 10-da jurnalistlərə açıqlamasında vurğulayıb ki, respublikamız hələ

fevral ayında Ermənistan sülh müqaviləsinin təməl prinsiplərini təqdim edib. Qarşı tərəf isə həmin baza prinsiplərində onlar üçün qəbul olunmaz heç nəyin olmadığını bildirib.

Prezident İlham Əliyev postmünaqişə dövründə Cənubi Qafqazın siyasi arxitekturasını şərh edərkən, gələcəkdə bütün istiqamətlər üzrə inteqrasiya və inkişafın, xüsusən də uzunmüddətli sülh və təhlükəsizliyin yaradılmasının vacibliyini dəfələrlə bildirib. Bunun üçün Azərbaycan təkliflərlə çıxış edib və bu təkliflər Ermənistanın kapitulyasiyası hesab olunan 2020-ci il 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanatda da öz ifadəsini tapıb. İndiki mərhələdə də iki dövlət arasında münasibətlərin normallaşdırılması ilə bağlı gündəliyi dövlətimizin başçısı müəyyənləşdirib.

Azərbaycanın yaratdığı yeni reallıqlarda, regionda münasibətlərin normallaşdırılması prosesində diqqətçəkən başqa bir məqam vasitəçiliklə bağlı missiyanın dəyişməsi, yeni formatın yaranmasıdır. Artıq bu missiyanı Avropa İttifaqı üzərinə götürüb. Bu beynəlxalq qurum regional əməkdaşlıq səylərində iştirak etməyi, dayanıqlı sülh və rifah naminə region ölkələri arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsini qarşıya əsas vəzifə kimi qoyub. Ədalət naminə deyək ki, indiyədək bu prosesdə ikili standartlara, beynəlxalq hüququn tapdalanmasına yer verilməsi nəzərə çarpmayıb. Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın yaratdığı reallıqlar nəticəsində Minsk Qrupu da artıq tarixin arxivinə göndərilib.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycanın regionda yaratdığı

yeni reallıqlar, sülh çağırışları dünya gücləri, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də təqdir olunur, dəstəklənir.

Bu il mayın 11-də Amerika Birləşmiş Ştatlarının (ABŞ) Dövlət katibi Entoni Blinkenin Prezident İlham Əliyevlə telefon danışıqı da bunun bariz ifadəsidir.

Xatırladaq ki, həmin söhbət əsnasında ABŞ Dövlət katibi Azərbaycan ilə Ermənistan arasında aparılan danışıqları və bu xüsusdə sülh sazişinin bağlanması dəstəklədiyini vurğulayıb və bunun regionda davamlı sülhün təmin olunmasına töhfə verəcəyinə ümidvar olduğunu ifadə edib. Entoni Blinken, həmçinin ABŞ-ın Azərbaycanla Ermənistan arasında sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası, nəqliyyat xətlərinin açılması prosesinə dəstək verməyə hazır olduğunu da bildirib.

Dövlətimizin başçısı telefon danışıqında Azərbaycanın Ermənistan ilə münasibətləri normallaşdırmaq məqsədilə təqdim etdiyi 5 prinsipin Ermənistan tərəfindən qəbul edildiyini və respublikamızın bu prinsiplər əsasında sülh sazişi üzrə danışıqlara başlamağa hazır olduğunu vurğulayıb. Prezident İlham Əliyev, həmçinin Azərbaycanın delimitasiya və demarkasiya prosesinin tezliklə başlanılması üçün milli komissiyanın tərkibini müəyyənləşdirdiyini diqqətə çatdırıb və nəqliyyat-kommunikasiya xətlərinin açılmasının zəruriliyini diqqətə çatdırıb.

Yeri gəlmişkən, mayın 2-də Brüsseldə Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi Hikmət Hacıyev və Ermənistanın Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan arasında keçirilən görüşdə də bir daha ölkəmizin mövqeyinin dəyişməz olaraq qaldığı qeyd edilib.

Beləliklə, Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə Brüsseldə keçirilən üçtərəfli görüşlərdə əldə olunan razılıqlar, götürülən öhdəliklər reallaşacağı təqdirdə sülh sazişinin tezliklə imzalanmasını gözləmək olar. Çünki Şarl Mişelin ümidverici bəyanatı da göstərdi ki, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən regionda sülhün daha tez

bir zamanda bərqərar olunmasına böyük ümid bəslənilir.

Burada bir məqamı da vurğulayaq ki, bu gün bölgədə sülhün, əmin-amanlığın hökm sürməsi Azərbaycan və Ermənistan üçün önəmli olmaqla bərabər, bütün dünyanın xeyrinədir. Çünki dünya güclərinə, eləcə də nüfuzlu beynəlxalq qurumlara bəllidir ki, Cənubi Qafqaz ölkələri arasında əlaqələrin inkişafı, kommunikasiyaların açılması, regionun tərəqqisi, təhlükəsizliyi münasibətlərin normallaşdırılmasından keçir. Ermənistanın sülh sazişi bağlamayacağı təqdirdə baş verə biləcək olaylar isə hər kəsə bəllidir.

Qeyd edək ki, Avropa İttifaqının Xarici siyasət və təhlükəsizlik məsələləri üzrə Ali nümayəndəsi Cozep Borrell rəsmi tviter hesabında etdiyi paylaşımında bildirib ki, davamlı sülh, sabit və təhlükəsiz Cənubi Qafqaz istiqamətində çalışmaq üçün Ermənistan və Azərbaycan arasında mühüm səylər və irəliləyiş əldə olunub. "Mövcud geosiyasi kontekstdə münaqişələrin diplomatik həll yollarını tapmaq həmişəkindən daha vacibdir", – deyər Cozep Borrell qeyd edib.

Dövlətimizin başçısının vurğuladığı kimi, əgər Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsi imzalanarsa və təməl prinsipləri həyata keçirilərsə, onda Cənubi Qafqazda əmin-amanlıq uzunmüddətli və dayanıqlı olacaqdır. Azərbaycanın elan etdiyi prinsiplər bu bölgənin inkişafını gerçəkləşdirəcək: "Biz Qafqazda sülh gündəliyini təşviq edirik. Hesab edirəm ki, bütün istiqamətlərdə təşəbbüs bizim əlimizdədir. Həmin təşəbbüs sülhə xidmət edir və etməlidir".

Azərbaycan Prezidenti çıxışlarında bu prosesdə Avropa İttifaqının ədalətli vasitəçisi ola biləcəyini diqqətə çatdırıb. Ölkə rəhbəri İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra baş verənlərin bunu açıq nümayiş etdirdiyini vurğulayıb.

Hazırda Azərbaycanın qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri ölkəmizin Vətən müharibəsində parlaq qələbə nəticəsində işğaldan

azad edilən ərazilərinin respublikanın ümumi iqtisadiyyatına reinteqrasiyasına, yeni beynəlxalq və regional nəqliyyat-logistika dəhlizlərinin imkanlarından faydalanmasına nail olmaqdır. Bu isə yaxın gələcəkdə regionda təhlükəsizliyin, sabitliyin, rifahın və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın formalaşmasını, eləcə də Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycanın bölgə iqtisadiyyatının ümumi arxitekturasının müəyyənləşdirilməsini reallaşdırmaq deməkdir.

Bütün bunlar Azərbaycanın nə qədər sülhsevər bir ölkə olduğunu bir daha dünyaya nümayiş etdirir. Beləliklə, Azərbaycan bölgədə davamlı sülh və sabitliyin yaranması üçün tək təşəbbüsə çıxış etmir, eyni zamanda, bu məsələdə öz əməli töhfəsini verir. Respublikamız hazırda da bu istiqamətdə real addımlar atır və bölgənin yeni əməkdaşlıq formatının yaradılması məqsədilə infrastruktur layihələrinin icrasını sürətləndirir.

Bütün dünya Prezident İlham Əliyevi sözüünə, vədinə sadıq lider kimi tanıyır. Dövlətimizin başçısının qətiyyətini Ermənistan da yaxşı dərk edir. Ona görə də işğalçı ölkə sülh sazişinin imzalanmayacağı təqdirdə Azərbaycanın da Ermənistanın müstəqilliyinin tanınmayacağını dərinləndirir

edir. Çünki İlham Əliyevin Şuşadakı məlum bəyanatında məğlub ölkəyə ünvanlanan sonuncu mesajı bunu deməyə əsas verir: "Əgər Ermənistan təklif edilən 5 prinsip əsasında müzakirələrini keçirilməsini qəbul etməsə, onda Ermənistanın müstəqilliyini tanımadığımızı rəsmən elan edəcəyik. Ermənistan bunun nələrə gətirib çıxaracağını yaxşı başa düşməlidir. Bu, bəlkə də, Ermənistanın son şansıdır!".

Azərbaycanın regionda yaratdığı reallıqlar global miqyasda qəbul olunduğundan, ölkəmizin suveren hüquqlarına hörmət bəsləndiyindən, həmçinin Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşması, davamlı sülhün əldə olunması prosesinə mövcud gerçəkliklər çərçivəsindən yanaşıldığından xəbər verir.

Burada diqqətçəkən bir məqam da odur ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra regionda yaranan reallığı dəyərləndirən nüfuzlu beynəlxalq qurumların, məsələn, Avropa İttifaqının Azərbaycanla əlaqələri yüksələn xətlə inkişaf edir. Qurum dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin regional liderliyinə müsbət yanaşır və ölkə rəhbəri ilə yaxın təmaslarını getdikcə gücləndirməklə Cənubi Qafqaz regionunda sülh və sabitliyin bərqərar olunmasına

ciddi səy göstərir. Bu il aprelin 6-da yaranan yeni format—"Brüssel sülh gündəliyi" də bunun parlaq ifadəsidir. Xatırladaq ki, Brüsseldə keçirilən üçtərəfli görüşün nəticəsi olaraq Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh müqaviləsi üzrə danışıqların başlanması və bununla əlaqədar işçi qrupun yaradılması xüsusi diqqət çəkir.

Sülh razılaşmasının əsas komponenti Azərbaycanın irəli sürdüyü 5 maddədən ibarət təklif və bunun əsasında predmetli danışıqların aparılmasıdır. Eyni zamanda, sənəddə əsas məqam Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qorunmasıdır. Artıq tərəflərin biri-birinin ərazi bütövlüyünü tanımaq və dəstəkləmək istəkləri aydın nəzərə çarpır. Bir sözlə, Azərbaycanın tək sülh təklifində də bu məsələ daha çox diqqət çəkir.

Beləliklə, Vətən müharibəsindən sonra bölgədə yaranan yeni reallıqlardan irəli gələn sülh çağırışlarına sadıq qalan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu gün tək sözdə deyil, əməldə də Cənubi Qafqazın lideri kimi çıxış edir və Azərbaycanla yanaşı, bütün bölgə xalqlarının dinc birgəyaşayışına töhfəsini verməyə çalışır.

Vaqif BAYRAMOV,
"Xalq qəzeti"